

Διαγλωσσική Επικοινωνία

Ενότητα 7 : Εγκυρότητα κειμένου πηγή και αξιολόγηση
πολλαπλών μεταφράσεων

Ελένη Κασάπη
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας & Φιλολογίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Περιεχόμενα ενότητας

---

1. Ενδογλωσσική μετάφραση.
2. Σύγκριση πολλαπλών μεταφράσεων.
3. Τρίγωνο μετάφρασης.

1. Ενδογλωσσική μετάφραση 1/7

- Το πρωτότυπο κείμενο που χρησιμοποίησε η Ο.
- Οι στρατηγικές που επέλεξε η Ο.:
  - Adiectio.
  - Deletio.
- Νεοελληνική και διαχρονική μετάφραση.
- Συμμορφίες.
- Αξιολόγηση της μετάφρασης της Ο.
- Κείμενο στόχος της Ο. και περιορισμοί της μετάφρασης.

1. Ενδογλωσσική μετάφραση 2/7

- Σημείωση μεταφραστή για τον ρόλο του επιστολογράφου.
- Σημείωση του μεταφραστή για τον ρόλο του αποκαλούμενου αδελφού.

Το πρωτόκολλο της διαδικασίας:

- Συζήτηση επί της διαδικασίας και συζήτηση επί του προϊόντος.
- Πού απευθύνεται η μετάφραση;
- Ποιος θα απέρριπτε τη μετάφραση της Ο.;
- Ο ρόλος των σημειώσεων του μεταφραστή.
- Η λύση του substitutio για όσους ιδεολογικά θέλουν κατά λέξη μετάφραση!

1. Ενδογλωσσική μετάφραση 3/7

- Ορατός ή όχι ο μεταφραστής;
- γράφω ή απευθύνομαι;
- ✓ Προς την Εκκλησία της Κορίνθου – deletio.
- προσκληθεί ή κληθεί;
- Adiectio.
- Substitutio.

1. Ενδογλωσσική μετάφραση 4/7

Μετάφραση της Ν.:

- Αναφορά σε μεταφραστικές μονάδες.
- Πίστη στο πρωτότυπο.
- Το ιδεολογικό και πολιτικό βάρος του κειμένου.
- Η μετάφραση και τα όρια που θέτει η θρησκευτική κοινότητα.
- Τα θρησκευτικού ενδιαφέροντος κείμενα και η πολιτική τους διάσταση.
- Η αντίδραση της κοινότητας.
- Η μεταφρασιμότητα των θρησκευτικού ενδιαφέροντος κειμένων.
- «Η δε γυνή να φοβήται τον άνδρα».
- «Κύριε ελέησον».
- Διαχρονική μετάφραση και θρησκευτικού ενδιαφέροντος κείμενα.
- Οι προσδοκίες του τελικού αναγνώστη της μετάφρασης.

2. Σύγκριση πολλαπλών μεταφράσεων

- Κατάλογος πολλαπλών μεταφράσεων.
- Εισαγωγή (πλαίσιο).
- Η μεταφραστική εντολή.
- Ποιοι προσδοκούμε να είναι οι αναγνώστες μας;
- Βιβλικά κείμενα και πολλαπλές μεταφράσεις, γράμμα κειμένου και προσβασιμότητα.
- 2 μεταφράσεις.
- **Άσκηση:** φέρνουμε από πολλές διαφορετικές εκδόσεις της Καινής Διαθήκης την ίδια μετάφραση.
- Εφαρμογές στην αγορά.
- Κριτική και διδακτική της μετάφρασης.

3. Τρίγωνο μετάφρασης

- Το πρωτότυπο και η εγκυρότητά του.
- Λέξεις που δημιουργούν δυσκολία στον μεταφραστή.
- Διατηρείται η αρίθμηση του πρωτοτύπου.
- Πραγματολογία: ο εν Χριστώ αδελφός, ο απόστολος Πέτρος και η οικογένειά του.
- Παύλος, ο Παύλος ή από Παύλο;
- Πού τελειώνουν οι παραλήπτες;
- Πού αρχίζει η επιστολή;
- Πώς μεταφράζουμε την προσφώνηση;
- Πλαίσιο μετάφρασης: ο πραγματικός κόσμος εδώ ισούται με τον δογματικό κόσμο - μεταφραστική εντολή.

1. Ενδογλωσσική μετάφραση 5/7

- Τι δεν κατανοήθηκε στο πρωτότυπο;
- Ευχές ιερέων σήμερα.
- Στο 4: σύγκριση των επιλογών της Ο. και της Ν.
- Πίστη στο πρωτότυπο.
- Στο 5: η λέξη πλούτος σήμερα.
- Αναζήτηση: ο πλούτος στα ελληνιστικά χρόνια.

1. Ενδογλωσσική μετάφραση 6/7

- Κατανόηση πρωτοτύπου.
- Ιδέες που γίνονται ή όχι δεκτές από τον μεταφραστή, κατανοητές ή όχι από τον μεταφραστή.
- **Άσκηση:** αναζητούμε στα λεξικά τα λήμματα «πλούτος» και «βεβαιώνω».
- Τούρυ: αναζητούμε υπερώνυμα.
- βλ. τα «καλά και συμφέροντα».
- «βεβαιώνω»: εναλλακτικές σημασίες από τον πραγματικό κόσμο της Εκκλησίας.
- Τι αδιαφάνειες, σε σχέση με το αφηγηματικό επίπεδο, φέρνουν οι συμμορφίες;

1. Ενδογλωσσική μετάφραση 7/7

- Στο 7: συμμορφίες και μετάφραση.
- Ανάγκες: *adiectio*.
- Σύγκριση μεταφράσεων.
- Αξιολόγηση μεταφράσεων.
- Στο 8: συζήτηση μεταφραστικού αποτελέσματος.
- Δυσκολίες και πηγές μεταφραστών.
- Στο 9: «πιστός» και συμμορφίες.
- Βαθμοί ελευθερίας, συμμορφίες, μεταφραστικές επιλογές.
- βλ. τρίγωνο μετάφρασης.
- Ψευδομετάφραση.
- Τι δογματικά στοιχεία κρύβονται στην επιστολή;

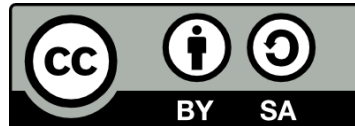
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κασάπη Ελένη.
«Διαγλωσσική Επικοινωνία. Εγκυρότητα κειμένου πηγή και αξιολόγηση
πολλαπλών μεταφράσεων». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από
τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS236/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

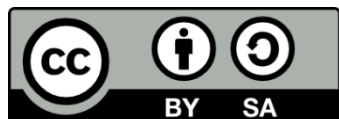
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ρουμανλή Ελένη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

